

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

У статті розглянуто досвід оподаткування доходів фізичних осіб в країнах Європейського Співтовариства та визначено можливості його адаптації в вітчизняну практику. Запропоновано напрями реформування податку на доходи фізичних осіб з урахуванням європейського досвіду.

Ключові слова: податок на доходи фізичних осіб, ставки податку, неоподатковуваний мінімум доходів, європейський досвід.

На сьогоднішній день Україна обрала курс на Євроінтеграцію, що висуває певні обов'язки щодо гармонізації її податкового законодавства до вимог ЄС. На відміну від України, де особливості оподаткування податком на доходи фізичних осіб визначаються виключно на загальнодержавному рівні, в зарубіжних країнах органи місцевого самоврядування мають широкі можливості в сфері податкової юрисдикції. Так, у Болгарії, Кіпрі, Естонії, Греції, Латвії, та Румунії особистий прибутковий податок належить до місцевих податків, а в Бельгії, Данії, Фінляндії, Швеції та Швейцарії органи місцевого самоврядування самостійно визначають ставки, за якими будуть оподатковуватися доходи громадян.

У більшості країн ЄС використовується «граничний дохід» – мінімальний розмір отриманого доходу, з якого починає сплачуватися податок. Крім того, розмір «граничного доходу» залежить від кількості дітей, сімейного стану платника та способу оподаткування за єдиною системою чи окремо.

При порівнянні ставок з податку на доходи фізичних осіб в Україні та країнах ЄС було встановлено, що в Україні діє ставка, що нижче за більшість ставок по даному податку в європейських країнах (рис. 1).

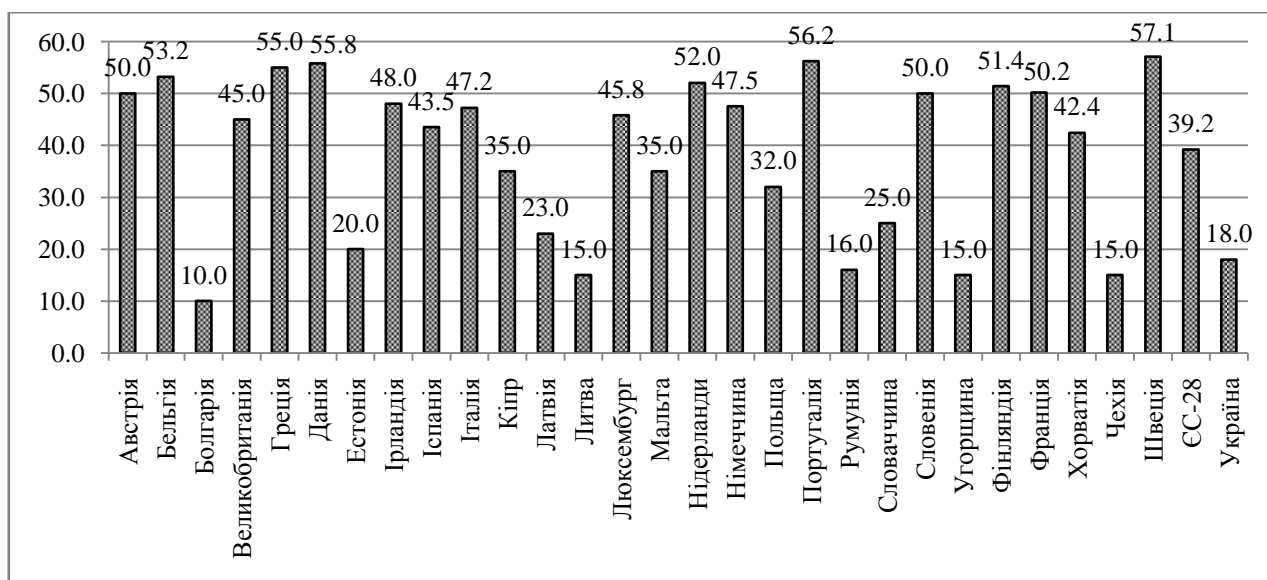

Рис. 1 Максимальні ставки податку на доходи фізичних осіб в країнах ЄС та Україні в 2017 році
Джерело: Складено автором за даними [1-2]

Таким чином, у більшості європейських країн діє прогресивні ставки цього податку. Крім того, застосовується неоподатковуваний мінімум доходів громадян та існує можливість оподаткування спільного доходу сім'ї. В Україні ж діє пропорційна ставка податку, а доходи на рівні прожиткового мінімуму оподатковуються.

Тому, враховуючи зарубіжний досвід, запропоновано такі напрями реформування податку на доходи фізичних осіб в Україні:

- запровадити прогресивну шкалу ставок по податку на доходи фізичних осіб;
- встановити неоподатковуваний мінімум доходів фізичних осіб на рівні прожиткового мінімуму для працездатної особи.

Список використаних джерел:

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Taxation Trends in the European Union / Data for the EU Member States, Iceland and Norway. – 2017. [Електронний ресурс] — Режим доступу: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/taxation_trends_report_2017.pdf